C/2025/5113

22.9.2025.

EIROPAS SISTĒMISKO RISKU KOLĒĢIJAS IETEIKUMS

(2025. gada 9. jūlijs)

ar ko groza Ieteikumu ESRK/2015/2 par makrouzraudzības politikas pasākumu pārrobežu ietekmes novērtēšanu un brīvprātīgu savstarpēju atzīšanu

(ESRK/2025/6)

(C/2025/5113)

EIROPAS SISTĒMISKO RISKU KOLĒĢIJAS VALDE,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu ([1]) un jo īpaši tā IX pielikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1092/2010 (2010. gada 24. novembris) par Eiropas Savienības finanšu sistēmas makrouzraudzību un Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas izveidošanu ([2]) un jo īpaši tās 3. pantu un 16.–18. pantu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 ([3]), un jo īpaši tās 458. pantu,

ņemot vērā Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Lēmumu ESRK/2011/1 (2011. gada 20. janvāris), ar ko pieņem Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Reglamentu ([4]), un jo īpaši tā 18.–20. pantu,

tā kā:

(1) Lai nodrošinātu saskaņotus un efektīvus makrouzraudzības politikas pasākumus, ir svarīgi papildināt Savienības tiesību aktos paredzēto atzīšanu ar brīvprātīgu savstarpēju atzīšanu.

(2) Regulējuma brīvprātīgai makrouzraudzības politikas pasākumu savstarpējai atzīšanai, kurš noteikts Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Ieteikumā ESRK/2015/2 ([5]), mērķis ir nodrošināt, ka visi uz riska darījumu pamata noteiktie makrouzraudzības politikas pasākumi, kas aktivizēti vienā dalībvalstī ([6]), tiek savstarpēji atzīti citās dalībvalstīs.

(3) EEZ Apvienotās komitejas Lēmums Nr. 79/2019 ([7]) Regulu (ES) Nr. 575/2013 ar 2020. gada 1. janvāri iekļāva Līgumā par Eiropas Ekonomikas zonu ("EEZ līgums"). Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/558 ([8]), ar ko ieviesa grozījumus Regulā (ES) Nr. 575/2013, tika iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas Lēmumu Nr. 145/2024 ([9]). Regula (ES) 2021/558 tagad ir piemērojama Norvēģijā.

([1]) OV L 1, 3.1.1994., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.
([2]) OV L 331, 15.12.2010., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1092/oj.
([3]) OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj.
([4]) OV C 58, 24.2.2011., 4. lpp.
([5]) Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Ieteikums ESRK/2015/2 (2015. gada 15. decembris) par makrouzraudzības politikas pasākumu pārrobežu ietekmes novērtēšanu un brīvprātīgu savstarpēju atzīšanu (OV C 97, 12.3.2016., 9. lpp).
([6]) Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu IX pielikuma 14. punkta a) apakšpunkts un 14.a punkta a) apakšpunkts paredz, ka ar jēdzieniem "dalībvalsts(-is)" un "kompetentās iestādes" papildus to nozīmei Direktīvā 2013/36/ES un Regulā (ES) Nr. 575/2013 saprot arī attiecīgi EBTA valstis un to kompetentās iestādes.
([7]) EEZ Apvienotās komitejas Lēmums Nr. 79/2019 (2019. gada 29. marts), ar ko groza EEZ līguma IX pielikumu (Finanšu pakalpojumi) [2019/2133] (OV L 321, 12.12.2019., 170. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/2133/oj).
([8]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/558 (2021. gada 31. marts), ar ko Regulu (ES) Nr. 575/2013 groza attiecībā uz korekcijām vērtspapīrošanas regulējumā, lai atbalstītu ekonomikas atveseļošanu, reaģējot uz Covid-19 krīzi (OV L 116, 6.4.2021., 25. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/558/oj).
([9]) EEZ Apvienotās komitejas Lēmums Nr. 145/2024 (2024. gada 12. jūnijs), ar ko groza EEZ līguma IX pielikumu (Finanšu pakalpojumi) [2024/2433] (OV L, 2024/2433, 3.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2433/oj).

(4) Norvēģijā licencētām kredītiestādēm kopš 2020. gada 31. decembra jāizpilda: a) sistēmiskā riska rezerves norma 4,5 % apmērā, kura piemērojama riska darījumiem Norvēģijā saskaņā ar 133. pantu Direktīvā 2013/36/ES; b) zemākā robežvērtība 20 % apmērā, kura piemērojama (riska darījumu svērtajai) vidējai riska pakāpei attiecībā uz riska darījumiem ar mājokļu nekustamo īpašumu, kas atrodas Norvēģijā, saskaņā ar 458. panta 2. punkta d) apakšpunkta iv) punktu Regulā (ES) Nr. 575/2013 (attiecas uz kredītiestādēm, kuras izmanto uz iekšējiem reitingiem balstīto (IRB) metodi); un iii) zemākā robežvērtība 35 % apmērā, kura piemērojama (riska darījumu svērtajai) vidējai riska pakāpei attiecībā uz riska darījumiem ar komerciālo nekustamo īpašumu, kas atrodas Norvēģijā, saskaņā ar 458. panta 2. punkta d) apakšpunkta iv) punktu Regulā (ES) Nr. 575/2013 (attiecas uz kredītiestādēm, kuras izmanto uz iekšējiem reitingiem balstīto (IRB) metodi). Šie pasākumi pašlaik ir iekļauti to makrouzraudzības politikas pasākumu sarakstā, kurus ieteikts savstarpēji atzīt saskaņā ar Ieteikumu ESRK/2015/2.

(5) *Finansdepartementet* (Norvēģijas Finanšu ministrija), rīkojoties kā norīkotā iestāde Regulas (ES) Nr. 575/2013 458. panta 1. punkta nolūkā, 2024. gada 19. decembrī saskaņā ar minētās regulas 458. pantu paziņoja ESRK par savu nodomu: a) pagarināt 20 % zemāko robežvērtību vidējai riska pakāpei, kas piemērojama Norvēģijas mājokļu nekustamā īpašuma riska darījumiem, līdz 2025. gada 30. jūnijam, kā arī palielināt to līdz 25 % no 2025. gada 1. jūlija; un b) pagarināt 35 % zemāko robežvērtību, kas piemērojama Norvēģijas komerciālā nekustamā īpašuma riska darījumiem, uz diviem gadiem pēc 2024. gada 31. decembra. Pēc tam, kad ESRK pieprasīja precizēt informāciju, 2025. gada 13. janvārī tika saņemta šo paziņojumu atjaunināta versija. Atjauninātajos paziņojumos bija ietverts arī lūgums ESRK turpināt ieteikt savstarpēju atzīšanu, piemērojot to individuāli, subkonsolidēti un konsolidēti.

(6) ESRK Ieteikumā ESRK/2015/2, kas grozīts ar Ieteikumu ESRK/2017/4 ([10]), ieteikts, ka attiecīgajai iestādei, kas aktivizē makrouzraudzības politikas pasākumu, iesniedzot ESRK savstarpējas atzīšanas lūgumu, būtu jāierosina būtiskuma robežvērtība, zem kuras atsevišķa finanšu pakalpojumu sniedzēja pakļautību identificētajam makrouzraudzības riskam jurisdikcijā, kurā aktivizējošā iestāde piemēro makrouzraudzības politikas pasākumu, var uzskatīt par nebūtisku. ESRK vajadzības gadījumā var ierosināt noteikt atšķirīgu robežvērtību. Saņemtajos paziņojumos norādīts, ka riska pakāpes zemākajai robežvērtībai noteiktā būtiskuma robežvērtība savstarpējai atzīšanai attiecībā uz mājokļu nekustamo īpašumu joprojām ir 1 procents no tādu kredītu bruto apjoma, kurus iestādes izsniegušas klientiem Norvēģijā mājokļu nekustamā īpašuma iegādei, kas 2024. gada 30. septembrī atbilst 37,8 mljrd. NOK. Riska pakāpes zemākajai robežvērtībai noteiktā būtiskuma robežvērtība savstarpējai atzīšanai attiecībā uz komerciālo nekustamo īpašumu joprojām ir 1 procents no tādu nodrošināto kredītu bruto apjoma, kurus iestādes izsniegušas klientiem Norvēģijā komerciālā nekustamā īpašuma iegādei, kas 2024. gada 30. septembrī atbilst 9,3 mljrd. NOK. Abas būtiskuma robežvērtības būtu jāpiemēro konsolidēti, subkonsolidēti un individuāli.

(7) Pēc *Finansdepartementet* lūguma ESRK un nolūkā: a) novērst to, ka īstenojas negatīva pārrobežu ietekme, Norvēģijā piemēroto makrouzraudzības politikas pasākumu īstenošanai izraisot kapitāla pārnesi un regulējuma arbitrāžu, un b) saglabāt vienlīdzīgus konkurences apstākļus EEZ kredītiestādēm, ESRK Valde nolēmusi turpināt iekļaut šos pasākumus to makrouzraudzības politikas pasākumu sarakstā, kurus ieteikts savstarpēji atzīt saskaņā ar Ieteikumu ESRK/2015/2.

(8) Makrouzraudzības pasākumu savstarpēja atzīšana, ko aktivizē citu dalībvalstu iestādes konsolidēti, subkonsolidēti un individuāli, neatkarīgi no tā, vai attiecīgie riska darījumi tiek turēti ar meitasuzņēmumu vai filiāļu palīdzību vai izriet no tiešas pārrobežu kreditēšanas, ierobežo kapitāla pārnesi un regulējuma arbitrāžu, novērš sistēmiskos riskus un tādējādi veicina makrouzraudzības politikas vispārējo efektivitāti, nodrošinot, ka paaugstinātie riski tiek novērsti ne tikai dalībvalstī, kas ieviesusi makrouzraudzības pasākumu, bet arī citās dalībvalstīs, kurās banku grupas pakļautas šādiem paaugstinātiem riskiem. Tāpēc atzīšanai vajadzētu būt vērstai arī uz to, lai nodrošinātu, ka banku grupas, kas pakļautas šiem sistēmiskajiem riskiem, ir pietiekami noturīgas. Tāpēc makrouzraudzības pasākumi, kas izriet no lēmuma atzīt citu dalībvalstu makrouzraudzības pasākumus, parasti būtu jāpiemēro konsolidēti, subkonsolidēti un individuāli.

([10]) Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Ieteikums ESRK/2017/4 (2017. gada 20. oktobris), ar ko groza Ieteikumu ESRK/2015/2 par makrouzraudzības politikas pasākumu pārrobežu ietekmes novērtēšanu un brīvprātīgu savstarpēju atzīšanu (OV C 431, 15.12.2017., 1. lpp.).

(9) Šis Ieteikuma ESRK/2015/2 grozījums neietekmē to, ka arī turpmāk tiek ieteikts savstarpēji atzīt Norvēģijas iestāžu 2020. gada 31. decembrī aktivizētos nacionālos makrouzraudzības pasākumus, kā norādīts Ieteikumos ESRK/2023/1 un ESRK/2024/7. Pašreizējie Ieteikuma ESRK/2015/2 grozījumi galvenokārt atspoguļo to, ka tiek koriģēts riska pakāpes zemākās robežvērtības līmenis, ko piemēro mājokļu nekustamā īpašuma riska darījumiem, un ka tagad tiek ieteikts veikt savstarpēju atzīšanu individuāli, subkonsolidēti un konsolidēti. Tāpēc parastais trīs mēnešu pārejas periods pēc šā ieteikuma publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* piemērojams tikai pasākumiem vai to grozījumiem, ko nacionālās iestādes pieņems, lai individuālā, subkonsolidētā un konsolidētā līmenī savstarpēji atzītu abas riska pakāpes zemākās robežvērtības, tostarp vidējās riska pakāpes zemāko robežvērtību, kas piemērojama Norvēģijas mājokļu nekustamā īpašuma riska darījumiem, palielinātā 25 % apmērā no 2025. gada 1. jūlija.

(10) Tāpēc attiecīgi jāgroza Ieteikums ESRK/2015/2,

IR PIEŅĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

GROZĪJUMI

Ieteikumu ESRK/2015/2 groza šādi:

1. ar šādiem pasākumiem aizstāj 1. iedaļas C ieteikuma 1. punkta otro un trešo pasākumu attiecībā uz Norvēģiju:

   "— zemākā robežvērtība 20 % apmērā (riska darījumu svērtajai) vidējai riska pakāpei attiecībā uz riska darījumiem ar mājokļu nekustamo īpašumu, kas atrodas Norvēģijā, kuru atbilstoši 458. panta 2. punkta d) apakšpunkta iv) punktam Regulā (ES) Nr. 575/2013, kas tiek piemērota Norvēģijā, līdz 2025. gada 30. jūnijam minētajā apmērā un no 2025. gada 1. jūlija palielinātā 25 % apmērā piemēro kredītiestādēm, kuras licencētas Norvēģijā un regulatīvo kapitāla prasību aprēķināšanai izmanto uz iekšējiem reitingiem balstīto (IRB) metodi;

   — zemākā robežvērtība 35 % apmērā (riska darījumu svērtajai) vidējai riska pakāpei attiecībā uz riska darījumiem ar komerciālo nekustamo īpašumu, kas atrodas Norvēģijā, kuru atbilstoši 458. panta 2. punkta d) apakšpunkta iv) punktam Regulā (ES) Nr. 575/2013, kas tiek piemērota Norvēģijā, piemēro kredītiestādēm, kuras licencētas Norvēģijā un regulatīvo kapitāla prasību aprēķināšanai izmanto IRB metodi.";

2. pielikumu groza saskaņā ar šī ieteikuma pielikumu.

Frankfurtē pie Mainas, 2025. gada 9. jūlijā

ESRK Valdes vārdā –
ESRK sekretariāta vadītājs
Francesco MAZZAFERRO

PIELIKUMS

Ieteikuma ESRB/2015/2 pielikumu groza šādi:

1. ar šādiem pasākumiem aizstāj otro un trešo pasākumu attiecībā uz Norvēģiju:

"— zemākā robežvērtība 20 % apmērā (riska darījumu svērtajai) vidējai riska pakāpei attiecībā uz riska darījumiem ar mājokļu nekustamo īpašumu, kas atrodas Norvēģijā, kuru atbilstoši 458. panta 2. punkta d) apakšpunkta iv) punktam Regulā (ES) Nr. 575/2013, kas tiek piemērota Norvēģijā, līdz 2025. gada 30. jūnijam minētajā apmērā un no 2025. gada 1. jūlija palielinātā 25 % apmērā piemēro kredītiestādēm, kuras licencētas Norvēģijā un regulatīvo kapitāla prasību aprēķināšanai izmanto uz iekšējiem reitingiem balstīto (IRB) metodi;

— zemākā robežvērtība 35 % apmērā (riska darījumu svērtajai) vidējai riska pakāpei attiecībā uz riska darījumiem ar komerciālo nekustamo īpašumu, kas atrodas Norvēģijā, kuru atbilstoši 458. panta 2. punkta d) apakšpunkta iv) punktam Regulā (ES) Nr. 575/2013, kas tiek piemērota Norvēģijā, piemēro kredītiestādēm, kuras licencētas Norvēģijā un regulatīvo kapitāla prasību aprēķināšanai izmanto IRB metodi.";

2. ar šādu iedaļu attiecībā uz Norvēģiju aizstāj iedaļu "I. Pasākuma apraksts":

"I. Pasākuma apraksts

1. *Finansdepartementet* (Norvēģijas Finanšu ministrija) ar 2020. gada 31. decembri ieviesusi trīs makrouzraudzības pasākumus, proti, i) sistēmiskā riska rezerves normu attiecībā uz riska darījumiem Norvēģijā saskaņā ar 133. pantu Direktīvā 2013/36/ES, ii) riska pakāpes zemāko robežvērtību attiecībā uz riska darījumiem ar mājokļu nekustamo īpašumu, kas atrodas Norvēģijā, saskaņā ar 458. panta 2. punkta d) apakšpunkta iv) punktu Regulā (ES) Nr. 575/2013, kas tiek piemērota Norvēģijā līdz 2025. gada 30. jūnijam, no 2025. gada 1. jūlija piemērojot to palielinātā 25 % apmērā, un iii) riska pakāpes zemāko robežvērtību attiecībā uz riska darījumiem ar komerciālo nekustamo īpašumu, kas atrodas Norvēģijā, saskaņā ar 458. panta 2. punkta d) apakšpunkta iv) punktu Regulā (ES) Nr. 575/2013, kas piemērojama Norvēģijai un tās teritorijā.

2. Sistēmiskā riska rezerves norma noteikta 4,5 % apmērā, un to piemēro visu Norvēģijā licencēto kredītiestāžu iekšzemes riska darījumiem konsolidēti, subkonsolidēti un individuāli.

3. Mājokļu nekustamā īpašuma riska pakāpes zemākās robežvērtības pasākums ir kredītiestādei specifiska zemākā robežvērtība vidējai riska pakāpei attiecībā uz riska darījumiem ar mājokļu nekustamo īpašumu Norvēģijā, ko konsolidēti, subkonsolidēti un individuāli piemēro kredītiestādēm, kuras izmanto IRB metodi. Nekustamā īpašuma riska pakāpes zemākā robežvērtība nozīmē riska darījumu svērto vidējo riska pakāpi mājokļu nekustamo īpašumu portfelī. Norvēģijas mājokļa nekustamā īpašuma riska darījumi būtu jāsaprot kā ar nekustamo īpašumu nodrošināti mazapjoma riska darījumi Norvēģijā.

4. Komerciālā nekustamā īpašuma riska pakāpes zemākās robežvērtības pasākums ir kredītiestādei specifiska zemākā robežvērtība vidējai riska pakāpei attiecībā uz riska darījumiem ar komerciālo nekustamo īpašumu Norvēģijā, ko konsolidēti, subkonsolidēti un individuāli piemēro kredītiestādēm, kuras izmanto IRB metodi. Nekustamā īpašuma riska pakāpes zemākā robežvērtība nozīmē riska darījumu svērto vidējo riska pakāpi komerciālo nekustamo īpašumu portfelī. Norvēģijas komerciālā nekustamā īpašuma riska darījumi būtu jāsaprot kā ar nekustamo īpašumu nodrošināti riska darījumi ar juridiskajām personām Norvēģijā.";

3. ar šādu punktu attiecībā uz Norvēģiju aizstāj iedaļas "II. Savstarpēja atzīšana" 5.b punktu:

"5.b Pēc *Finansdepartementet* lūguma attiecīgajām iestādēm tiek ieteikts veikt Norvēģijas sistēmiskā riska rezerves pasākuma un riska pakāpes zemāko robežvērtību savstarpēju atzīšanu, piemērojot tos konsolidēti, subkonsolidēti un individuāli, neatkarīgi no tā, vai attiecīgie riska darījumi tiek turēti ar meitasuzņēmumu vai filiāļu palīdzību vai izriet no tiešas pārrobežu kreditēšanas.";

4. ar šādiem apakšpunktiem attiecībā uz Norvēģiju aizstāj iedaļas "III. Būtiskuma robežvērtība" 8. punkta b) un c) apakšpunktu:

"b) mājokļu nekustamā īpašuma riska pakāpes zemākajai robežvērtībai noteiktā būtiskuma robežvērtība ir 37,8 mljrd. NOK, kas atbilst 1 % no tādu kredītu bruto apjoma 2024. gada 30. septembrī, kurus iestādes izsniegušas klientiem Norvēģijā mājokļu nekustamā īpašuma iegādei. Būtiskuma robežvērtība būtu jānovērtē konsolidēti, subkonsolidēti un individuāli. Novērtējot subkonsolidēti vai konsolidēti, riska darījumu būtiskuma robežvērtības aprēķinā būtu jāiekļauj visi riska darījumi, kas tiek turēti, izmantojot filiāles, tiešo pārrobežu kreditēšanu un meitasuzņēmumus;

c) komerciālā nekustamā īpašuma riska pakāpes zemākajai robežvērtībai noteiktā būtiskuma robežvērtība ir 9,3 mljrd. NOK, kas atbilst 1 % no tādu nodrošināto kredītu bruto apjoma 2024. gada 30. septembrī, kurus iestādes izsniegušas klientiem Norvēģijā komerciālā nekustamā īpašuma iegādei. Būtiskuma robežvērtība būtu jānovērtē konsolidēti, subkonsolidēti un individuāli. Novērtējot subkonsolidēti vai konsolidēti, riska darījumu būtiskuma robežvērtības aprēķinā būtu jāiekļauj visi riska darījumi, kas tiek turēti, izmantojot filiāles, tiešo pārrobežu kreditēšanu un meitasuzņēmumus.".